A°. 1853. | N°. 220.

Opregte Zaturdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 17 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 13 September.

Het vertrek van Z. M. den Keizer van Oostenrijk naar Ollmutz is op morgen bepaald. De generaal *Wratislaw* is reeds vertrokken, en de troepen zijn derwaarts in aantogt. Stellig wordt verzekerd, dat Z. M. de Keizer van Rusland, welke in Warschau wordt verwacht, om het in de nabijheid dier stad vereenigde tweede leger-corps der active russische armee, sterk 50 à 60,000 man, in oogenschouw te nemen, en zich in persoon te overtuigen, dat de manschappen, die aldaar tegenwoordig moeten wezen, in de daad aanwezig zijn, reeds den 21sten in het leger van Ollmutz te wachten zoude zijn, ten einde den 25sten de groote wapenschouwing der oostenrijksche troepen bijtewonen, en dan den 26sten de terugreis naar Warschau aantenemen. — De Aartshertog *Lodewijk* wordt genoemd, als bestemd om Z. M. Keizer *Nicolaus* naar het kamp te begeleiden.

Eergisteren moeten alhier zeer belangrijke russische en turksche depeches zijn aangebragt; de eerste door den russischen kollonel *Sziwitsch*, welke, na dezelve aan den russischen gezant te hebben overhandigd, spoedig de reis naar de Donau-vorstendommen heeft vervolgd. Vermoedelijk behelzen deze depeches dat de Keizer van Rusland zich niet met de door de Porte voorgestelde wijzigingen kan vereenigen, weshalve de vorstendommen ook vooreerst nog niet door de russische troepen zullen worden ontruimd. Dit is zeker, dat men, na de aankomst van den russischen kollonel, eene meer dan gewone beweging onder het corps-diplomatique heeft bespeurd.

BERLIJN, 15 September.

De regering heeft eene verordening uitgevaardigd, betreffende het sluiten van overeenkomsten, welke het overbrengen van landverhuizers betreffen. Dergelijke verpligting mag niet worden aanvaard, dan door lieden, die daartoe door de in de districten bestaande hoogste overheden verlof hebben bekomen, en dit verlof zal niet mogen worden verleend, dan na een voorafgaand onderzoek, bij 't welk moet blijken van de deugdelijkheid en de bevoegdheid der personen, welke zich daarmede belasten; terwijl het verlof alleen geldt voor het jaar, in 't welk het is verleend, en van jaar tot jaar moet worden aangevraagd.

— Uit Warschau wordt gemeld, dat de russische generaal *Grünnwald*, adjudant des Keizers, aldaar is doorgereisd, zich met den meesten spoed naar Berlijn begevende. Men wilde weten, dat hij met eene zending, betreffende de aangelegenheden van het Oosten, belast was; — dat de Keizer van Rusland zich zeer verrast had betoond, door de wending, die deze aangelegenheden hadden genomen, en dat de Keizer had verklaard, dat hij, geenszins op dergelijke wending voorbereid, zich ten aanzien van de oplossing der nog altijd bestaande verwikkelingen niet wenschte te overhaasten. — In Polen verlangt men een oorlog, minder in 't belang van Rusland, dan in de hoop dat daaruit moeijelijkheden zouden kunnen geboren worden, welke de nationale poolsche partij konden versterken.

VAN DEN RIJN, 15 September.

Eergisteren, den 13den, moet de Keizer van Rusland Petersburg hebben verlaten, om zich, over Moskau, naar Warschau te begeven, en vervolgens naar Ollmutz, alwaar Z. M. den 23sten of 24sten te wachten was.

— Volgens bijzondere berigten uit Berlijn, bestaat er niet veel kans, dat, na den afloop van het handels-verdrag tusschen de Staten van het Tolverbond en Belgie, op den eersten Januarij aanstaande, het onderling handelsverkeer tusschen dezelve zal kunnen toenemen, en wel ter zake der aanwending van de in deze handels-ligchamen bestaande algemeene tarieven. Dit moet inzonderheid plaats hebben ten aanzien van de wijnen, en de zijden, de katoenen en de wollen fabricaten. Volgens hetgeen deswegens wordt gemeld, zoude Belgie dan eerst eenig voordeel van de tarieven van het Tolverbond, als bij voorbeeld van de mindere regten op den invoer van ijzer, kunnen genieten, wanneer het konde goed vinden, om de Staten van dat Verbond te behandelen, niet naar aanleiding van zijn algemeen tarief, maar naar het voorschrift van nader intevoeren bijzondere tarieven.

— In de Oostzee kruist eene russische vloot van 16 schepen van verschillend kaliber; — waarschijnlijk een oefenings-eskader. — Te Kopenhagen zijn drie russische oorlogschepen aangekomen; te weten een fregat, eene korvet en een transportschip; denkelijk bestemd naar Kamschatka.

— In Kopenhagen zijn thans al de bureaux voor de aangifte der cholera-gevallen gesloten. Het aantal der aangetaste personen was laatstelijk 7477; dat der overledenen 4059. Te Stokholm waren den 9den 1937 personen door de ziekte aangetast.

— De arbeid aan den ijzeren spoorweg van Warschau naar Petersburg wordt, onder het bestuur van den generaal *v. Gerstfeld*, met ijver voortgezet. Na verloop van een paar jaren, en indien de vrede behouden blijft, zal men onafgebroken over den spoorweg van Moskau naar Parijs en naar Triest kunnen reizen, en zal men eerlang, langs den telegrafischen weg, regtstreeks berigten van Odessa naar Londen kunnen zenden. — Thans moet men zich, voor de telegrafische berigten van Petersburg naar Warschau, van den zoogenaamden optischen telegraaf bedienen, 't welk in den regel altijd eenig oponthoud moet te weeg brengen.

PARIJS, 14 September.

Het zekere berigt, dat de Keizer van Rusland de door de turksche Regering gestelde voorwaarden van de hand heeft gewezen, heeft zeer ongustig ter beurze gewerkt, en met de grootste belangstelling ziet men thans nadere opgaven te gemoet, omtrent de wijze, waarop de mogendheden, die zich hebben bezig gehouden met het opsporen van middelen, ter vredelievende vereffening van het hangende vraagstuk, de afwijzende beslissing van den Czaar zullen opnemen.

Men heeft tevens vernomen, dat Keizer *Nicolaus* wel de door den Divan verlangde wijzigingen heeft afgekeurd, doch daarbij de zeer gewigtige verklaring heeft gevoegd, dat hij zich zou blijven houden aan het oorspronkelijke, door de conferentie te Weenen ontworpenen bevredigings-voorstel. Algemeen heeft deze bijvoeging genoegen gegeven, omdat men dezelve aanmerkt als een vernieuwd blijk van de gematigde gezindheid des Keizers, die, ingevolge de vroeger door hem afgelegde verklaringen, allezins bevoegd was geweest om terugtekomen op zijn eerste besluit, betreffende de Weener-nota. Frankrijk, Engeland en Oostenrijk zouden daardoor als 't ware verpligt zijn geweest om op nieuw optetreden als bondgenooten van Turkije tegenover Rusland. Thans blijft het vraagstuk in handen van de diplomatie te Weenen, en zal deze zich moeten bezighouden met het beramen van nieuwe maatregelen, ten einde Rusland en Turkije met elkander in overeenstemming te brengen op eene wijze, die niet strijdig is met het staatkundig evenwigt in Europa.

Reeds zijn zeer uiteenloopende geruchten in omloop, omtrent de verdere door Frankrijk en Engeland te nemen maatregelen. De minister van Buitenlandsche Zaken, de heer *Drouin de Lhuys*, is onlangs zeer onverwachts van hier vertrokken, en het zeggen is, dat hij den togt naar Londen heeft aanvaard, ten einde zich in persoon te verstaan met de engelsche bewindslieden, ten aanzien van de verder door hem te volgen gedragslijn. Het ontbreekt niet aan personen, die dit gerucht voor ongegrond houden en bezwaarlijk kunnen aannemen, dat een fransch minister van Buitenlandsche Zaken, uithoofde van dergelijke aangelegenheden, naar Londen zou reizen, terwijl zich aldaar een gezant bevindt, die het volledige vertrouwen zijner Regering geniet.

Een ander gerucht heeft betrekking op de in de baai van Besica gestationneerde vereenigde eskaders. Sommigen houden het namelijk voor niet onmogelijk, dat de beide vloten in de Dardanellen zullen binnenloopen en voor Konstantinopel post vatten, ten einde de oud-turksche partij in toom te houden, ingeval deze, in hare opgewondenheid, pogingen mogt aanwenden om den Sultan tot eene of andere daad te dwingen, welke strijdig is met zijne eigene inzigten en bedoelingen. Het behoeft wel geene vermelding, dat dit laatste gerucht allezins bevestiging behoeft, en er velen worden gevonden, die niet kunnen gelooven, dat de mogendheden thans reeds tot eenen maatregel zouden overgaan. Inmiddels moet men niet uit het oog verliezen, dat het niet voor de eerste maal is, dat de mogelijkheid wordt verondersteld van het afzenden der vereenigde eskaders, niet tot het bevechten der russische strijdkrachten, maar tot het breidelen der turksche bevolking in Konstantinopel.

De schrijvers van den *Constitutionnel* blijven steeds volhouden, dat de zaken eene minder vredelievende wending schijnen te zullen nemen, na de afwijzing der turksche voorstellen. Onpartijdigen maken de opmerking, dat de schrijvers van dat dagblad, 't welk buiten eenigen twijfel onder toezigt van een of meer bewindslieden wordt geschreven, al spoedig na het ontstaan van het turksch-russische geschil, eene zeer dubbelzinnige houding hebben aangenomen en dan eens eene vredelievende taal hebben gesproken, dan weder zich in eenen oorlogzuchtigen zin hebben uitgelaten. Men zal zich herinneren, dat onlangs in dat blad met zekeren nadruk is medegedeeld, dat de fransche gezant te Konstantinopel zich niet had aangesloten aan zijne ambtgenooten, ten einde de Porte aantesporen tot het aannemen van de nota der Weener-Conferentie; welke opgave daarna ongegrond is bevonden.

Eene telegrafische depeche uit Triest deelt berigten mede uit Konstantinopel, onder dagteekening van den 3den September, welke inhouden, dat de Sultan den Hospodar heeft gemagtigd om te blijven in het onder zijne bevelen gestelde vorstendom. Men maakt de opmerking, dat deze mededeeling eenigzins onvolledig is, nademaal niet wordt opgegeven van welken Hospodar hier spraak is. Ingeval de telegrafische depeche wordt bevestigd, houdt men het voor waarschijnlijk, dat de beide Hospodars zijn bedoeld; zoowel die van Moldavie, als die van Wallachije.

Voor 't overige maken de berigten van den 3den uit Konstantinopel op nieuw melding van krachtige door de Porte genomene maatregelen tot het bieden van tegenstand, en voorts van toenemende spanning en opgewondenheid onder de turksche bevolking der hoofdstad.

— Hetgeen is medegedeeld, omtrent de uitgifte van bons ten behoeve der behoeftige volksklassen, wordt niet bevestigd. Het is mogelijk, dat men naderhand tot dien maatregel zal overgaan, doch voorshands is besloten, om het besluit der Regering, betreffende een *maximum* van 40 centimes, vooreerst in werking te houden. Vele hooggeplaatste personen houden het er voor, dat op den langen duur deze laatste maatregel meer gemak zal opleveren dan het afgeven van bons. Mogt het tegendeel uit de ondervinding blijken, dan zal de Regering zeer zeker op haar eerste besluit terugkomen.

— Het vertrek des Keizers blijft op den 22sten aanstaande bepaald. Het wordt als zeker gemeld, dat de Keizerin haren echtgenoot tot Boulogne zal vergezellen. — Vele fabriekanten van beetwortel-suiker in de noordelijke departementen zullen zich, bij gelegenheid van het verblijf des Keizers te Rijssel, tot het hoofd van den Staat wenden, en diens aandacht ten ernstigste vestigen op den toestand hunner industrie, en aandringen op het invoeren van een stelsel van meerdere gelijkheid tusschen de inlandsche en koloniale suikers.

— Naar men verzekert, wordt er thans tusschen Engeland en Frankrijk onderhandeld over eene verlaging van het brieven-port, in dier voege dat voor brieven uit de departementen naar Engeland en omgekeerd niet meer dan 25 centimes zal worden betaald.

— Eene uit Madrid alhier ontvangene telegrafische depeche van den 11den dezer houdt in, dat de spaansche minister van Marine, de heer *Doral*, indedaad zijn ontslag heeft aangeboden, en dat hetzelve door de spaansche Koningin, aangenomen. De zaken van het departement zouden *ad interim* worden bestuurd door den minister van Openbare Werken.

LONDEN, 14 September ('s avonds).

Heden is hier een telegrafisch berigt uit Weenen van gisteren bekend gemaakt, inhoudende, dat daar een courier uit Petersburg de tijding had aangebragt, dat de Keizer van Rusland de veranderingen, die de Porte in het Weener voorstel wilde maken, verworpen had, maar zich aan den inhoud van dat voorstel bleef houden, en de ontruiming der vorstendommen had toegezegd, in geval de Porte hetzelve gaaf aannam.

— Het schip *Marco Polo*, 't welk gisteren te Liverpool uit Australie is binnengekomen, met 280,000 p. st. aan stofgoud, heeft binnen den tijd van 12 maanden *twee* reizen heen en terug naar dat land gedaan; — 't geen tot dus ver zonder voorbeeld was in de geschiedenis der scheepvaart. — Volgens de medegebragte tijdingen, loopende tot 10 Junij uit Melbourne, werd er bij voortduring veel goud gevonden.

— Behalve te Newcastle, waar de cholera toeneemt, zijn ook te Liverpool eenige gevallen van die ziekte voorgekomen, maar tot dus ver alleen onder de duitsche landverhuizers. In deze hoofdstad en hare uitgestrekte buitenwijken heeft men nog slechts weinige gevallen waargenomen.

— De graanprijzen werden heden alhier op de vorige hoogte gehouden.

De beurs was heden weder flaauw, ter zake van het laatste berigt uit Petersburg.

UTRECHT, 15 September.

Nadat de Koning, in 't bijzijn eener overgroote menigte, welke bij voortduring van hare belangstelling en geestdrift deed blijken, zijne intrede in de stad had gedaan, is Z. M. op het stadhuis door de stedelijke overheid ontvangen en heeft H. D. van twaalf tot half vijf ure gehoor verleend. Na den maaltijd, ten huize van den koninklijken commissaris in de provincie, bij welke de hooge overheidspersonen genoodigd waren geworden, is Z. M. des avonds ten acht ure, begeleid door de eere-wachten, uitgereden, ten einde de illuminatie te bezigtigen, die algemeen en zeer luisterrijk is geweest. Geheele grachten waren regelmatig met guirlandes verlicht; op andere plaatsen waren geïllumineerde pyramiden en naalden opgerigt. De verlichting van het stadhuis inzonderheid was bij uitstek prachtig, even als die van de groote zegeboog op de Neude. Z. M. heeft een en ander met blijkbaar welgevallen bezigtigd, en alles is in de beste orde afgeloopen.

Heden ochtend heeft de Koning de Academie bezocht, in welke de hoogleeraar *Mulder* Z. M., in tegenwoordigheid der hoogleeraren, het corps studenten met eene treffende toespraak heeft voorgesteld. Nadat eenige der daarbij aanwezige studenten den Koning eene welkomstgroet hadden toegezongen, heeft Z. M., met eenige hartelijke woorden geantwoord en daarop, onder eene daverende toejuiching, het gebouw verlaten.

Zoo men verzekert, moet heden door den Koning de eerste steen worden gelegd aan de sterrewacht, welke op het bolwerk Zonnenburg wordt gebouwd. Dezen avond zal de Doms-toren met bengaalsch vuur worden verlicht.

UTRECHT, 16 September.

Na eenige merkwaardigheden in den voormiddag van gisteren te hebben bezigtigd, heeft de Koning het gastmaal, 't welk Z. M. door den Gemeente-raad is aangeboden, in het gebouw voor kunsten en wetenschappen, met zijne tegenwoordigheid vereerd. Op dit feestmaal, 't welk voor 114 personen was ingerigt, is door den burgemeester slechts een feestdronk ingesteld, op den tegenwoordigen hoog geëerden Vorst, welke met warmte voorgedragen en met geestdrift gedronken, door Z. M. met evenveel nadruk als hartelijkheid is beantwoord.

De verlichting van den domtoren heeft aller verwachting overtroffen.

's GRAVENHAGE, 15 September.

De directe-belastingen hebben in de 8 eerste maanden van dit jaar opgebragt: grondbelasting *f* 7,111,750; personeel *f* 3,647,634; patenten *f* 1,199,770; regt op mijnen *f* 34; te zamen *f* 11,959,189 (in de 8 eerste maanden van 1852 was de opbrengst *f* 12,212,116; — de in- en uitgaande regten en scheepvaartregten *f* 3,335,064 (in 1852 *f* 3,419,619); — de accijnsen *f* 13,078,890 (in 1852 *f* 12,802,536); — waarborg van goud en zilv. werken

f 142,868 (in 1852 *f* 111,989); — indirecte belastingen *f* 7,027,045 (in 1852 *f* 6,458,452); — posterij *f* 960,543 (in 1852 *f* 925,013); — loterij *f* 275,839 (in 1852 *f* 276,743.

In de 8 eerste maanden van 1853 hebben *meer* dan in die maanden van 1852 opgebragt: grondbelasting, regt op den in- en uitvoer, suiker, binnen- en buitenlandsch gedistilleerd, zout, bieren en azijnen, steenkolen, turf, gemaal, collectief zegel, vervoerbiljetten, waarborg en bel. van goud. en zilv. werken, zegelregten, registratie-, griffie-, hypotheek- en successie-regten, posterij; — *minder* daarentegen: personeel, patenten, tonnengeld, scheepvaartregten, vuur-, ton- en bakengeld, formaatzegel, wijn, geslagt, zeep en loterij.

De slotsom der meerdere opbrengst bedraagt (gelijk gemeld is) *f* 572,969.

— Voor de dienst in Oost-Indie, ter uitzending in het loopende jaar, worden door de Regering gevraagd twaalf jongelingen van den vierden onderwijzers-rang en tusschen de 16 en 18 jaren oud, om onderwijs te geven in de laagste klassen van gouvernements-scholen. — De sollicitanten naar die betrekking worden uitgenoodigd, zich ten spoedigste, bij rekest op zegel, tot het departement van Binnenl. Zaken te wenden, met opgaaf der school, in welke zij werkzaam zijn, en met overlegging hunner geboorte- en rang-acten, alsmede van een bewijs van goed gedrag, afgegeven door den burgemeester hunner woonplaats. — De kennis met de strekking en inrigting van bewaarscholen en met het onderwijs daarin te geven zal eene aanbeveling zijn. — De voordeelen zijn: eene bezoldiging van *f* 75 's maands, zonder meer, ingaande met den dag van ontscheping te Batavia, vrij transport derwaarts en eene gratificatie van *f* 400 voor uitrusting. De benoemden zullen zich moeten verbinden om de gratificatie en de transport-kosten terug te betalen, indien zij binnen vijf jaren, na de aankomst in Indie, uit eigene beweging, het geval van welbewezene ziekte uitgezonderd, 's gouvernements dienst verlaten. — Alvorens eene aanstelling te kunnen verkrijgen, zullen de candidaten bovendien moeten overleggen eene verklaring van den commissaris des Konings in de provincie, waar hunne woonplaats gevestigd is, houdende, dat ten zijnen genoegen voldoende waarborg is gesteld, dat eventueel ten behoeve van den candidaat behoorlijk voldaan zal worden aan alle verpligtingen, welke uit kracht van de wet op de nationale militie op hem mogten komen te rusten.

'S GRAVENHAGE, 16 September.

Naar men verneemt, is de generaal *Storm de Grave*, bevelhebber van de reserve brigade kavallerie, benevens de luitenant *de Posson*, van de limburgsche jagers te paard, als zijn adjudant, van wege de nederlandsche Regering aangewezen, om deel te nemen aan de inspectie van de duitsche Bondstroepen.

— Bij besluit van 15 September jl., heeft Z. M. bevorderd: tot kommandeurs der orde van den Ned. Leeuw de heeren *D. Blankenheym*, jhr. mr. *J. C. Martens van Sevenhoven* en mr. *J. A. Philipse*, leden der Eerste-Kamer en gewezene voorzitters dier Kamer. Voorts heeft Z. M. benoemd tot ridder dezer orde den heer mr. *W. H. Dullert*, gewezen voorzitter van de Tweede-Kamer der Staten-generaal.

— De wet, betreffende de wijziging van het tarief der in- en uitgaande regten, is door Z. M. bekrachtigd en uitgevaardigd. Tevens is bekend gemaakt een koninklijk besluit, bij 't welk, ter bevordering van den invoer, voorloopig en tot Julij 1854 de bestaande inkomende regten van aardappelen, gierst en meest alle soorten van granen genoegzaam geheel worden afgeschaft.

H. M. de Koningin heeft aan de vereeniging *Dorcas*, te Delft, voor derzelver aanstaande loterij, een prachtig geschenk doen toekomen.

— De vloot van Scheveningen, voor de steurharing-visscherij onder den engelschen-wal uitgerust, bestaat ditmaal uit 77 vischschuiten, en alzoo uit vijf meer dan in het voorgaande jaar.

— Naar luid van een der binnenlandsche bladen is het thans vrij zeker, dat het gevorderde waarborgs-kapitaal voor de uitvoering van het Drentsche-veen-en-midden-kanaal weldra zal kunnen worden gestort, en dat alzoo de waarschijnlijkheid, dat deze zoo nuttige onderneming zal kunnen worden doorgezet, met elken dag toeneemt.

— Volgens eene van Zr. Ms. consul-generaal te Caraccas ontvangene mededeeling, heeft het congres van Venezuela, onder dagteekening van 27 Mei jl., eene wet uitgevaardigd, waarbij voor een tijdvak van 20 jaren tot vrijhavens in de provincie Chocó verklaard worden: 1°. de havens aan den Atlantischen Oceaan en het grondgebied, besproeid door de rivier Atetro, van hare monding aan zee tot hare zamenvloeijing met de rivier Quito, begrepen tusschen de westelijke Cordillera der Andes en den tak van dat gebergte, die gemelde provincie ten oosten scheidt, van die van Antioquia; 2°. de havens aan de Stille Zuidzee en het grondgebied, besproeid door de rivier San Juan, van hare uitwatering in zee tot aan de stad Novita, begrepen tusschen gemelde Cordillera der Andes en den tak van dat gebergte, die zij ten zuidwesten scheidt van de provincie Buenaventura. Dien ten gevolge mogen aldaar geene douanen worden gevestigd, of andere regten worden geheven dan de plaatselijke. Bij eene wet van dezelfde dagteekening is eene verandering gebragt in het stelsel van douanes en eene wijziging gemaakt in het bestaand tarief van 4 Junij 1851. Bij dezelve worden opgeheven de officinas de comercio, zijnde eene soort van binnenlandsche douanen, waar de goederen konden worden verkend, die als per transito, door de douanen op de kust werden geëxpediteerd, zonder geopend te worden.

— Te Rotterdam zijn op den 15den September aangegeven 52 cholera-lijders; hersteld 11, overleden 32.

— Een van regeringswege megedeeld voorloopig verslag van den oogst in Overijssel over 1853 behelst hoofdzakelijk het volgende:

De *tarwe* heeft een matig beschot van goede qualiteit opgeleverd. De opbrengst kan met die van het vorige jaar gelijkgesteld en alzoo vrij voldoend beschouwd worden. Er zijn evenwel ook streken, waar men rekent, dat de opbrengst beneden die van 1852 is. — De *rogge* is over 't algemeen tegengevallen. De opbrengst, hier en daar nog op 18 mud per bunder geschat, was vrij algemeen middelmatig. Daarentegen wordt de hoedanigheid van het zaad, ofschoon fijn van korrel, geroemd. — De *garst* heeft over 't algemeen een goed gewas gegeven, evenmin in qualiteit als in quantiteit achterstaande bij dat van 1852. — De *haver* is goed uitgevallen, doch niet overal even gunstig. Dooreengenomen rekent men op een tamelijk goeden, in sommige streken zelfs op een voordeeligen oogst. — Zoowel de veen- als de zand-*boekweit* is bijzonder goed geslaagd, en belooft eene ruime, op vele plaatsen zelfs eene overvloedige opbrengst van goede hoedanigheid. — Het *koolzaad* is beneden het middelmatige gebleven, en hier en daar zelfs als mislukt te beschouwen. — Het *vlas* is vrij goed gelukt. Ook de *hennep* staat goed en belooft eene voldoende opbrengst. — De *erwten* hebben over 't geheel een goed verbouw opgeleverd. — De *paardenboonen* laten zich gunstig aanzien.

Ofschoon de *aardappelen* later dan gewoonlijk gepoot zijn, heeft de ziekte zich vroeger geopenbaard, volgens sommige berigten in heviger mate dan in de beide voorgaande jaren; volgens andere in minder hevigen graad. De vroegrijpe gaven een matig beschot, doch de hoedanigheid liet nogal te wenschen over. De knol was klein en hier en daar door de ziekte aangedaan. De late aardappelen schijnen niet zoo ongunstig te zullen uitvallen, als men aanvankelijk vreesde. Het loof is vrij algemeen door de ziekte gestorven, doch op vele plaatsen is de stengel groen gebleven, hetgeen grond geeft om te onderstellen, dat de ziekte niet algemeen tot den knol zich uitgebreid heeft.

De *vruchtboomen* hebben over 't algemeen goed gedragen. De appelen en peren beloven een ruimen oogst; doch er waren weder zeer weinig fijne vruchten.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 16 September. Den 15den dezer in Texel binnengekomen: *Willem de Clercq*, Ouwehand, Batavia; *Tito*, Maresca en *Heinrich*, Agrill, beiden van Odessa; de stoomb. *Lion*, *Magnet* en *Queen*; alle 3 van Londen; *Margaretha Hendrika*, Munneke, *de Jonge Jacob*, Rijnberg en *Jannetje*, Visser, alle 3 van Fredrikstad; *Nordcap*, Otto, Drammen; en uitgezeild: de ned. oorl. brik ZEEHOND, luit. Esscher, Middel. zee; *Antilope*, Gnodde, Curaçao; *Pomona*, Tinholt, Havana; *Daniel*, van der Have, Konstantinopel; *Elisabeth Maria*, Bok, Triest; *Societé*, Loisseleur, Havre; *Hoop*, Visser, Londen; *Anna en Mientje*, Hazewinkel en *Margaretha*, Meijer, beiden naar Newcastle; *Niessina*, Gruppelaar, Stockton; de stoomb. *Gouv. van Ewijck*, Hull; *twee Zusters*, Bioness, *Freya*, Walloe, *Fem Söstre*, Knudsen, *Jenny*, Andresen en *Soeblomsten*, Petersen, alle 5 naar Fredrikstad; *Thetis*, Hovgaard, *Wennerne*, Dikman, *Amphitrite*, Kebb, *Nord Lyset*, Kjoening, *Freya*, Schlyter, *Irene*, Ellingsen, *Frederika*, Christensen, *Frederika*, Smidt, *Ellida*, Basberg, elle 9 naar Drammen. Wind n.

Den 15den dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Ceres* en *Moselle*, beiden van Londen; en uitgezeild: *Wilhelmina*, van der Zweep, Batavia; *Adler*, Hohorst, Odessa; *San Michele*, Mazella, Syra; *Hellevoetsluis*, Vos, Londen; *Rebecca*, Bruce, Glasgow; *Branch*, Galloway, Grangemouth; *Jonge Jacobus*, van Rijn, Newcastle; *Etina*, de Jong en *Vrouw Johanna*, Wummerens, beiden n. Riga; *Mentor*, Wiersma, Fredrikstad; *Friso*, Duintjer, avontuur.

Den 14den dezer in Brouwershaven binnengekomen: *Cornelis Smit*, van der Wal, Batavia naar Rotterdam.

Den 25sten Aug. te Konstantinopel binneugekomen: *Adelaide*, Berle, Rotterdam; 27 dito *Comte Codenhove*, Radimiri, Taganrog naar Amsterdam.

Volgens brief van 5 dezer te Odessa binnengekomen: *Hermine Maria Elisabeth*, Bonjer, Venetien.

Den 12den dezer van Deal uitgezeild: *Anna Margaretha*, Ruhl, Londen naar Sydney N. Z. W.; *Hendrika*, Reiniersen, dito naar Port Philip.

TEXEL, 14 September. Het schip *Justin*, kapt. Gros, van Havre naar St. Petersburg, is alhier in de gronden gestrand.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

16 *September* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	62 7/16	11/16	62 7/16
" "	3	"	75⅝	76	75⅝
" "	4	"	94⅜	⅝	94⅜
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	"	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	"	128	129	—
Oost-Indische Keening. .	4	"	94⅜	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. " " .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	"	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	"	—	—	—
" . . .	4½	"	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	"	108⅛	¼	—
" " 1828, 1829.	5	"	108	—	—
Certificat. 1831/1833.	5	"	97¾	98	—
" 1840	4	"	93	—	—
" bij Stieglitz . . .	4	"	91½	—	—
" " " N. .	4	"	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	"	—	—	—
Certific. van " . .	6	"	74⅝	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*		—	—	—
Obligatiën	4	pct.	86¼	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	"	22¼	⅜	—
"	3	"	—	—	—
" Binnenl. . .	3	"	42⅛	3/16	—
Amortisable			—		—
Bew. Coupon			5⅞	15/16	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
" " " . .	4	"	—	—	—
Metalliek . .	5	"	80½	⅞	—
" N. . .	5	"	94	—	—
" . .	2½	"	41½	⅝	—
BELGIE, ...	2½	"	—	—	—
Rothschild, ...	2½	"	52⅛	½	—
"	4½	"	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	"	98⅛	—	—
" " £ 200	5	"	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	3	"	38⅞	39⅛	—
" defired	3	"	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	"	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	"	76	77	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¾	"	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	"	20⅞	21¼	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	"	23⅞	24¾	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—	—	—

Oostenrijk Metall. La B. 5 pc. 94 Grenada obl. uitgest. 8⅞ à 9 3/16. Noord-Amerika Phil. bij *Hope* & *C°*. 5 pc. 84 l. n°. Orig. Amer. Bank 3⅞. — Beleening 2½. Prolongatie 2¾ à 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

Van de binnenl. fondsen waren de 2½ pc. iets vaster en de 3 en 4 pc. daarentegen aangeboden. De belgische waren gezocht; de spaansche en portugesche onveranderd; de russische en oostenrijksche iets hooger en de mexicaansche tot verhoogde prijzen gevraagd.

WEENEN, 15 September. De 5 pc. metall. 92¾; zilver 9¾.

LONDEN, 15 September. De 3 pc. gecons. resc. 95⅛. Mexico 24½. Spanje 1 pc. 22⅛. Portugal 4 pc. 43.

PARIJS, 15 September. De 3 pc. renten 77 fr. 05; 4½ pc. 101 fr. 80. Spanje 3 pc binn. 42⅛.

ANTWERPEN, 15 Sept. Belgie 2½ pc. 55. Spanje 1 pc. 22.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 16den September 1853.

Petersburg 2/m. 188. *Porto* 3/m. 41¼. *Lisbon* *f* 3 m. 41¼. *Hamburg* 2/m. *f* 35 5/16; idem zigt *f* 35 11/16. *Londen* 2/m. *f* 11,67½; idem zigt *f* 11,77½; alles geld. Disconto 2 pc.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 16 September. *Tarwe* tot merkelijk hooger prijzen met goede handel; in entr.: 129 ℔ b. Pools. *f* 405; 128 ℔ Rost. *f* 370; 124 ℔ Nord. *f* 330; 130 ℔ r. Siles. *f* 395; in cons.: 130 ℔ b. Pools. *f* 416, *f* 417, *f* 420; 127 ℔ Lub. *f* 375. — *Rogge* mede tot hoogere coursen bij aanzienlijke partij afgedaan; in entr.: 117, 118 ℔ Petersb. *f* 230, *f* 235; 118 ℔ n. Arch. *f* 235; 118 ℔ j. dito *f* 230, in cons.: 114, 120 ℔ Odessa *f* 218, *f* 241; 121 ℔ Geld. en Odessa *f* 234. — *Garst* iets hooger; 112 ℔ Deens. *f* 218; 100 ℔ n. Vries. w. *f* 185. — *Koolzaad*: Frans. *f* 318; op 9 vat: dad., Sept., Oct. en Nov. *f* 432. — *Lijnzaad* flaauw; 111 ℔ Petersb. *f* 320; 110 ℔ Calcutta *f* 325.

AMSTERDAM, 16 September. *Raapolie* flaauw; ord. cond. *f* 40¼; vliegend *f* 39; op levering zeer flaauw; p° Oct. *f* 39¼; p° Nov. *f* 40¼ à *f* 40; p° Dec. *f* 41½ à *f* 40¼; p° Mei 1854 *f* 40¾ à *f* 40½. *Lijnolie* ord. cond. *f* 32; vliegend *f* 30¾. *Hennepolie* ord. cond. *f* 39¾.

DORDRECHT, 15 September. *Tarwe*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 10,30 à *f* 12,80; dito n. *f* 11,30 à *f* 12,80. *Rogge*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 8 à *f* 8,60; dito n. *f* 9,20 à *f* 9,60; Kl. Brab. en Geld. *f* 8,50 à *f* 8,80. *Garst*, Zeeuws. en Vlaams. winter n. *f* 6,50 à *f* 6,70; zomer dito *f* 5,70 à *f* 5,90. *Spelt* *f* 5,10 à *f* 5,30. *Haver*, Inl. voeder n. *f* 2,70 à *f* 3,20; dito dikke *f* 3,20 à *f* 4. *Boekweit* *f* 220. *Erwten*, blaauwe n. *f* 8,50 à *f* 9. *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Overm. *f* 13,20 à *f* 13,50. *Kanariezaad* *f* 9 à *f* 10.

Zeeuws., Vlaams. en Overm. *tarwe* met eenen matigen aanvoer, dezelve is redelijk wel tot vorige weekprijzen opgeruimd. Oude en nieuwe *rogge* 10 cts. lager afgegeven; in vreemde soorten is verkocht: 148/2 p. Frans. à *f* 250, en 142/2 p. Arch. à *f* 238, beiden in consumptie, en geveild: 142/2 p. Frans. in entrepôt à *f* 230. Winter-*garst* schaarsch aangevoerd en ten volle prijshoudend; zomer-*garst* zonder kooplust en 30 à 40 cts. lager te noteren. *Spelt* in een doen. *Haver* minder begeerd, 10 cts. lager gedaan. *Boekweit*, waarvan den handel zich tot de n. Inl. bepaalde is verkocht: Bred. à *f* 220, later is zelfs beneden noteering afgedaan; voor grofgranige Frans. is wederom *f* 190 bedongen. *Blaauwe erwten* voor de kook geschikt, zonder prijsverandering; oude worden op *f* 8,50 gehouden. *Koolzaad* met redelijken handel; Overm. en Zeeuwsch zakmaat is verkocht van £ 65 à £ 66 en gestort £ 66 à £ 67½; oud Zeeuwsch gestort is tot £ 67 verhandeld; op 9 vaten olie, dadelijk £ 72; Oct. £ 72½; Nov. £ 73 te koop. *Lijnzaad* is gedaan: 109 p. Arch. à *f* 305. *Kanariezaad* zonder noemenswaardigen handel, notering als voren.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 28sten September 1800 drie en vijftig, des namiddags ten twee ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Noord-Holland, of, bij deszelfs afwezen, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Gouvernements-gebouw in de St. Jansstraat, te Haarlem, voor rekening van Kerkvoogden, worden aanbesteed:

Het doen van eenige Herstellingen aan de KERK der Hervormde Gemeente op het Eiland *Marken*.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek, waarop de bedoelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal ter lezing liggen, boven en behalven aan het Gouvernements-gebouw te Haarlem, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen, als: te Amsterdam, in *het Wapen van Medemblik*, op den Dam, in *het Vosje*, achter de oude Beurs, in *de Beerenbijt*, buiten de Utrechtsche-poort en bij *P. J. Colenbrander*, Logementhouder in *de Bel*, op den hoek van de Haarlemmer-dijk; te Haarlem, in *de Kroon*, in *het Noord-Hollandsche Koffijhuis*, in *de Halve Maan*, in *de Roskam* en in *den Glazenwagen*; te Alkmaar, in *de Toelast*, in *den Burg* en in *het Wapen van Haarlem*; te Hoorn, in *het Onafgemaakte Schip* en in *den Doelen*; te Purmerende, bij den Kastelein *Frikke*; te Medemblik in *den Valk*; te Nieuwe-Diep, bij de Erven *J. Boven* en bij *Ihnen*; te Sliedrecht, bij de Wed. *J. van der Vlies*; te Buiksloot, bij *Vuyk* en *Sitter*; te Naarden, bij *Jurrissen*; te Muiden, bij *P. Amersfoort* en te Marken, op het Raadhuis en bij Kerkvoogden.

Zullende vier dagen vóór den dag der Aanbesteding en alzoo op Zaturdag den 24sten September aanstaande door de zorg van den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat de noodige aanwijzing worden gedaan en inmiddels zoo bij Z. W. E. G. als bij den Heer Ingenieur P. KOCK, beiden te Haarlem, en bij Kerkvoogden de verlangde inlichtingen te bekomen zijn.

*** KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders van HAARLEM, brengen naar aanleiding van het besluit van den Gemeente-Raad, dd. 14 dezer N°. 8, ter kennis, dat tot den 18den November e. k. op de Secretarie ter visie van een ieder is nedergelegd, eene LIJST van zoodanige ongebouwde Erven, aan de Gemeente toebehoorende en in Huur afgestaan, waarvan den eigendom voor de Stad van geen belang en de Verkoop wenschelijk is te achten, ten einde belanghebbenden in de gelegenheid te stellen, zich tot aankoop van die Erven of tot vernieuwing van Huur, in tijds te kunnen aanmelden.

Haarlem, den 15den September 1853.

Burgemeester en Wethouders voornd.
DE BRUYN KOPS.
De Secretaris,
H. J. GERLINGS.

25JARIGE HUWELIJKSVEREENIGING
van
A. GRAFTDIJK Kz.
en
E. VAN BAARS.
WESTGRAFTDIJK, 14 September 1853.

*** Ondertrouwd:

A. J. VAN DER LEE,
Weduwnaar van *J. van Marken*,
Predikant te *Sliedrecht*, en
Y. BRAT.

OOSTZAAN, 14 September 1853.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
VRIEZENVEEN, 11 September 1853.
J. COMPANJEN
en
G. A. TER BRAKE.

*** Getrouwd:
MAASSLUIS, 14 September 1853.
P. C. HENDRIKSEN,
van *Rotterdam*, en
G. W. OVERVOORDE.

*** Getrouwd:
LEYDEN, 15 September 1853.
H. DE VOS,
Predikant bij de Rem. Ger. Gem.
te *Waddingsveen*, en
P. M. UYLENBROEK.

*** Getrouwd:
AMSTERDAM, 15 September 1853.
A. GILDEMEESTER
en
M. E. DE CLERCQ.

*** Mijne geliefde Echtgenoote *M. VAN RAVENZWAAIJ*, beviel heden allervoorspoedigst van een welgeschapen ZOON. W. VAN LOON, Instituteur.
HILVERSUM, den 11den September 1853.

*** NIJMEGEN, 12 Sept. 1853. Voorspoedig bevallen van eenen ZOON *LEMKE BOELENS BOKMA*.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON, Vrouwe *E. A. DE GRAAFF — CRAMER.*
'sGRAVENHAGE, 13 September 1853.
Eenige kennisgeving.

*** Heden middag verloste van eenen ZOON *M. A. KNAAP*, geliefde Echtgenoote van O. A. VERWEY.
GELDERMALSEN, 14 September 1853.

*** Bevallen van een' ZOON *J. VAN ANDEL — ZEEMAN.*
KRIMPEN A/D LEK, 14 September 1853.

*** Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *D. VAN OENEN*, geliefde Echtgenoote van
ALKMAAR, C. KATER Cz.
14 September 1853.

*** Door 's Heeren goedheid beviel heden van eene welgeschapene DOCHTER, *A. B. VAN ANDEL*, geliefde Echtgenoote van W. RUYS THzn.
KAMPEN, 15 September 1853.

*** Mijne geliefde Echtgenoote *J. J. D. C. TIELEMAN*, beviel heden van een' welgeschapen ZOON.
AMERSFOORT, F. T. DE CHARRO.
den 15den September 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *D. A. C. BOUWMEESTER*, geliefde Echtgenoot van
'sGRAVENHAGE, W. B. SLOTBOOM.
15 September 1853. Algemeene kennisgeving.

*** Op den 9den September 1853, overleed te ZWOLLE, in het Geneeskundig Badhuis van den Heer Med. Dr. *Schaepman*, in den ouderdom van 86 jaren, Jonkvrouwe ALEYDA CATHARINA Baronesse VAN VOERST VAN HAGENVOORDE.

Hare nagelaten Betrekkingen nemen deze gelegenheid waar, om een openlijk blijk van erkentenis te geven, voor de buitengewone zorgvuldige verpleging, die de overledene in genoemde Bad-inrigting ten deele viel.

*** Onze oudste Lieveling JOSINA COENRADINA, werd ons heden in den jeugdigen leeftijd van omstreeks vijf en een half jaar, na eene korte doch hevige ongesteldheid, door den dood ontrukt.
AMSTERDAM, JACs. MEULMAN.
10 September 1853. P. G. DE CLERCQ.

*** Heden overleed na een langzaam verval van krachten, JOHANNA MARIA D'AVOINE, Echtgenoote van den Wel-Edelen Gestrengen Heer A. LEHMAN DE LEHNSFELD, in den ouderdom van ruim 58 jaren.
AMSTERDAM, *Mede uit naam harer Dochter*
11 September 1853. *en Behuwd-Zoon.*

*** Heden overleed mijne dierbare Moeder, Vrouwe JOHANNA JACOBA CUPERUS, Weduwe den Heer *Andries Oortman*, in den ouderdom van 78 jaren.
UTRECHT, J. OORTMAN.
12 September 1853.

*** Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, J. NAEFF, in den ouderdom van bijna 43 jaren, mij nalatende vijf Kinderen, te jong om ons groot verlies te beseffen. Wed. G. NAEFF,
ARNHEM, geb. REERINK.
12 September 1853. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 69 jaren, mijn zeer geliefde Echtgenoot de Heer JB. STUURMAN. 41 jaren smaakte ik met hem de genoegens van eenen gelukkigen echt. De hoop des wederziens troost mij.
MONTFOORT, De Wed. JB. STUURMAN,
13 September 1853. geb. SCHUIT.

*** DORDRECHT, 13 September 1853. Heden werden wij in diepe droefheid gedompeld, door het overlijden van ons dierbaar jongste Kind, WILLEM JAN, oud 10 maanden. H. J. VAN GRUTING.
H. VAN GRUTING,
Eenige kennisgeving. SANTBERGEN.

*** Op den 14den September 1853, overleed binnen UTRECHT, na een kortstondig lijden, Vrouwe MARIA ARNOLDA VAN WERCKHOVEN, Weduwe van den Wel-Edelen Heer *Lambertus de Jager*, in den ouderdom van bijna zeventig jaren. Eenige kennisgeving.

*** 'sHERTOGENBOSCH, 14 September 1853. Heden overleed alhier, in den ouderdom van 67 jaren, de Wel-Edel-Geboren Heer DAVID CORNELIS MEYNET Oud-Ontvanger van 's Rijks Belastingen en Raad der Stad *Harderwijk*, Ridder der Militaire Willemsorde.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ons geliefd Kind, GUURTJE, in den ouderdom van bijna drie jaren.
ZAANDAM, B. VAN SANTE.
14 September 1853. G. VAN SANTE, HONDIUS.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, tot diepe droefheid van mij en mijne Behuwdkinderen, mijn geliefde Echtgenoot DIRK HUDIG, in den ouderdom van 50 jaren. M. F. VAN VOLLENHOVEN,
ROTTERDAM, Wede. *D. Hudig.*
15 September 1853.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, ons bij gelegenheid van ons Huwelijk betoond, betuigen wij, ook namens wederzijdsche betrekkingen, opregten dank.
ZEVENHUIZEN, J. SAUERBIER.
15 September 1853. E. KEYZER.

*** Voor de vele blijken van deelneming, betoond bij het treurig verlies van mijn oudsten Zoon *Trouillé Wildeman*, Kapitein bij het Regiment Grenadiers en Jagers, betuig ik langs dezen weg, ook namens mijne Familie, mijnen welmeenenden dank. M. G. WILDEMAN,
'sGRAVENHAGE, SCHULTENS.
16 September 1853.

*** Directeuren der *Nederlandsche Scheeps-Reederij*, gevestigd te Amsterdam (*thans in Liquidatie*), brengen onder voorkennis en met goedvinden van Heeren Gecommitteerden hiermede, ingevolge Art. 16 der Statuten, ter kennisse van de respective Deelhebbers in dezelve, dat de eerstvolgende ALGEMEENE VERGADERING zal gehouden worden op Maandag den 26sten dezer, des namiddags ten een ure *precies*, in *den Doelen*, op de Garnalenmarkt alhier, wordende de Heeren Comparanten verzocht het getal en de Nummers hunner Aandeelen schriftelijk optegeven op eene Lijst welke alsdan daartoe voorhanden zal liggen. Directeuren der Nederlandsche Scheeps-Reederij, gevestigd alhier,
Amsterdam, P. J. AMESHOFF,
5 September Directeur-President.
1853. THEODs. JOHs. KERKHOVEN,
Directeur-Secretaris.

*** D. SCHUITEMAKER, openbaar onderwijzer in de Hoofd-School te Katwijk aan Zee, verlangt, als TWEEDE ONDERMEESTER, *Iemand*, liefst van den 3den Rang. De voordeelen zijn: Kost, Inwoning, Bewasschen en een Salaris van *f* 80 of meerder, naar gelang van ouderdom en bekwaamheden. Adres, Brieven *franco*, aan genoemden Onderwijzer.

*** Men verlangt op de Stads-Armenschool te Purmerende, tegen een jaarlijksch Tractement van **drie honderd en vijftig Gulden**: Een' TWEEDEN ONDERMEESTER, minstens van den derden Rang en ongehuwd.

Sollicitanten worden verzocht, hunne bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag *franco* in te zenden bij den ondergeteekende, vóór den 24sten September aanstaande. De dag van het vergelijkend Examen zal nader worden opgegeven.

De Secretaris der plaatselijke Schoolcommissie,
J. SCHUITEMAKER.
Purmerende, 10 *September* 1853.

*** De ondergeteekende vraagt voor zijne School een SECONDANT, die, bij genoegzame kennis van de Fransche en Engelsche Talen en de gewone Vakken van Onderwijs, de begaafdheid bezit om met jonge lieden uit den beschaafden stand om te gaan. Kennis van de Hoogduitsche Taal en Wiskunde zal tot aanbeveling strekken, terwijl het salaris naar evenredigheid der bekwaamheden aanzienlijk kan zijn. Men adressere zich in *persoon* of met *franco* Brieven. E. G. J. STUART.
Vlissingen, 15 *September* 1853.

*** Benoodigd een bekwaam eerste of tweede Protestantsch SECONDANT, voorzien van goede testamonia, tegen salaris naar verdiensten. Brieven *franco*, onder Letter L., aan de Boek-, Papier- en Kunsthandelaars A. CRANENDONCQ en ZOON, te Nijmegen.

*** In een fatsoenlijk Burger-Huishouden, op een Dorp nabij Rotterdam, vraagt men tegen November a. s. eene Vrouwelijke DIENSTBODE, van middelbare jaren en P. G., goed van humeur, bekwaam en genegen om de hulpbehoevende Vrouw des huizes tot assistentie te zijn. Adres, met opgaaf van ouderdom en bewijs van gedrag, *franco*, onder de Letters A. D., bij den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam.

*** *l'On désire engager une JEUNE PERSONNE Hollandaise dela R. P., d'une bonne éducation, pour partager avec la dame de la maison les soins du ménage et ceux que requièrent deux enfants. On est prié de s'adresser par lettres affranchies sous l'initiale O., au libraire H. B. BREIJER à Arnhem.*

*** **OPENBARE AANBESTEDING.**

De Commissie over de Plaatselijke Werken en Eigendommen der Gemeente Rotterdam, zal op Woensdag den 21sten September 1853, des voormiddags ten 10 ure, in hare Vergaderkamer, op het Timmerhuis, in 4 Perceelen aanbesteden: De LEVERANTIE van de volgende BOUWSTOFFEN als:
1ste Perceel 360,000 *Waalsche* getrokken Klinkers;
2de „ 100,000 „ vlakke Dito;
3de „ 25 gegoten IJzeren Berrien;
4de „ 800 Mudden *Luiksche* Kluitkalk.

Alles op de Voorwaarden, welke tegen betaling van 25 Centen, bij de Boekdrukkers de Wed. P. VAN WAESBERGE & ZOON te bekomen zijn, en voorts dagelijks, de Zondagen uitgezonderd, van des voormiddags 9 tot des namiddags *een* uren, op het Timmerhuis ter lezing liggen.

Nadere informatiën dienaangaande zullen, des verlangd wordende, aan bovengenoemd Timmerhuis te bekomen zijn.

SMIRNASCHE TAPIJTEN,
uit de Koninklijke Tapijt-Fabriek te *Deventer*,
op bovengenoemde Tapijten worden voortdurend Bestellingen aangenomen, bij de ondergeteekenden, bij welke ontvangen zijn, de nieuwste DESSINS in SCHOTSCHE, WOLLEN en HAREN TAPIJTGOEDEREN. De Wed. DE LANGE en VAN EK.
Haarlem.

BLEEKWATER,
van J VAN GEUNS, te *HAARLEM*.

Dit proefhoudend, doelmatig, voordeel en gemak aanbrengend Bleekvocht, wordt met daarbij gevoegde aanwijzing van gebruik, voortdurend met goed gevolg afgeleverd, en is in een groot aantal Dépôts te bekomen. Aanvragen om Dépôts *franco*.

FABRIJK
VAN
SMIDS-BLAASBALGEN.

Repareert alles wat tot zijne **AFFAIRE** betrekking heeft, levert bovengenoemd Artikel, zijnde **eigen Fabriekaat**, tot zeer civielen prijs. Guarandeert voor hetgeen door hem wordt vervaardigd.
J. F. CANTALUPPI,
Oudebrugsteeg, N°. 476, *te Amsterdam.*

*** **HAARDEN EN KAGCHELS.**

H. BRONKHORST & ZOON, berigten bij deze, dat gelijk vorige jaren hun MAGAZIJN weder geopend is, en zij ruim voorzien zijn, van de nieuwste soorten van *Haarden*, *Kagchels*, *Brandkasten*, extra fijn geslepen *Haardstellen*, etc. en tevens berigtende dat bij hen velen soorten van *Haarden* en *Kagchels* te HUUR zijn, belovende eene honnette en soliede bediening.
Haarlem, Peuzelaarsteeg, Wijk 3, N°. 805.

*** **FRANCK'S GEZONDHEIDS-PILLEN**

zijn zacht Laxerend, Slijmafdrijvend en nuttig bij Lever-Ongesteldheden. Men adressere zich, *franco*, te Rotterdam, bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF, Apotheker.

BELANGRIJK BERIGT. Al de Doosjes die niet met *groen lak* waarop de Letters A. R. verzegeld zijn, moeten als *namaak* beschouwd worden.

*** UIT DE HAND TE KOOP: De HELFT in de WIND-KOORNMOLEN, *DE RUITER*, staande op de Stads Schans, bij de Kazerne *Oranje Nassau*, te Amsterdam.

Te bevragen bij den Makelaar T. J. B. WESTERWOUDT, aldaar.

*** Door toevallige omstandigheden is *uit de Hand te Koop* voor eenen matigen prijs: Eene *Engelsche*, *Duitsche* en *Hollandsche* PIANO-FORTE, van zes octaaf, uit- en inwendig wel geconserveerd. Zij is dagelijks te bezigtigen op het Damrak of Water, voor de Papenbrug, Buurt H, N°. 111, te Amsterdam.

*** UIT DE HAND TE KOOP, in eene der Noord-Hollandsche Steden: Een HUIS en WINKEL, waarin sedert vele jaren de *Koekbakkerij* is uitgeoefend, staande in eene der Hoofdstraten, en tot het genoemde bedrijf uitnemend geschikt. Met *franco* Brieven te bevragen, bij C. KAAKEBEEN en ZN., Metselaars en Steenkoopers te Haarlem.

*** **TE KOOP**

voor *f* 3000, op een aangenaam gelegen Protestantsch Dorp, in N.-Braband: Eene goed onderhoudene in werking zijnde GRUTTERIJ, met HUIS en grooten TUIN, vóór of met November te aanvaarden. Ook is het Binnenwerk of Huis, elk afzonderlijk te bevragen.

Brieven *franco*, aan den Eigenaar C. LOEFF, te 's Gravenmoer, bij de Langstraat.

*** VERKOOPING in de BANK VAN LEENING der Stad Haarlem op Woensdag en Donderdag 28 en 29 September 1853, des voormiddags ten 10 ure, van MANS- en VROUWEN-KLEEDEREN, LINNEN, gemaakt GOUD, ZILVER, HOROLOGIEN, enz.

Welke Goederen, zoowel *Gouden en Zilveren Werken*, als Wollen Stoffen in voornoemde Bank zijn beleend geworden, gedurende de maanden April, Mei en Junij 1852, dezelve zullen op den dag voor de Verkooping openlijk te zien zijn.

Tot narigt dient dat de Lossing der Panden welke verkocht moeten worden, uiterlijk Donderdag den 22sten September 1853, des voormiddags tot 12 ure, zal kunnen geschieden.

NB. Des Donderdags zal het gemaakt Goud, Zilver enz. worden verkocht.

*** De Notaris G. H. BROEKMAN, te Vianen, zal aldaar aan de Voorstraat, op Woensdag den 21sten September e. k. des voormiddags ten 9 ure, à contant geld, presenteren te verkoopen:

Een nette deftige INBOEDEL, bestaande in Mahonyhouten Secretaire, Linnenkast, Ronde en Uittrektafels, Ledikanten, welgevulde Bedden en Toebehooren, eenig gemaakt Goud en Zilver, Porceleinen, Glaswerk en andere Goederen.

En nog aldaar op Woensdag den 28sten September daaraanvolgende, mede des morgens ten 9 ure: Eenige MEUBELEN en HUISRAAD en andere Goederen, waaronder eenige Schilderijen van beroemde Meesters, waaronder twee van *Janssen*, een van *Voorhout* enz., alsmede fraaije Koper-gravures, Boeken enz. Alles breeder bij Biljetten, en daags bevorens te bezigtigen.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING, in *het Heeren-Logement* aan den Burg, binnen de Stad Leyden, op Zaturdag den 24sten September 1853, bij opveiling en op Zaturdag den eersten October daaraanvolgende bij afslag telken dage des avonds ten zeven ure, van

N°. 1. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen te Leyden aan de Noordzijde van de overwulfde Voldersgracht of Langebrug, Wijk 4, N°. 375, bevattende onder anderen beneden drie Kamers, Binnenplaats, Regen- en Welwater en twee Bovenkamers.

N°. 2. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen te Leyden aan de Westzijde van de Delftsche Vliet, tusschen het Rapenburg en de Bakkersteeg, Wijk 1, N°. 538. Te zien des Donderdags van iedere Week van 10 tot 2 ure. Nadere informatiën zijn inmiddels te bekomen, ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWIJDEN, te Soeterwoude, alwaar tusschen de veiling en afslag verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van een vijfde van iedere verhooging.

*** Men zal ten overstaan van Mr. J. F. A. LEESBERG, Notaris te 's Gravenhage, op Dingsdag den 27sten September 1853, des morgens ten 10 ure en volgende dagen in het Koffijhuis genaamd *Belvédère* op het Buitenhof aldaar, overgaan tot den openbaren verkoop van den INBOEDEL van gemeld Koffijhuis, bestaande in: Eene groote partij mobilaire en andere Goederen, als: een Kabinet, Secretaires, Chiffonnieres, Boeken- en andere Kasten, Buffetten, Etens-, Thee-, Speel-, Penant-, Wasch-, Nacht-, Schuif- en andere Tafels, waaronder velen met marmeren bladen, *twee goedloopende Billarten* met Toebehooren, groote en kleine Spiegels, Platen, Pendules, mahonijhouten en andere Canapés en Ledikanten met Behangsels, een aantal Stoelen, Bedden, Springveren en andere Matrassen, Dekens, eenig Koper-, Tin-, Blik-, Lak- en Aardewerk, eene massa porseleine Koppen en Schotels, onderscheidene soorten van Glazen, Bed- en Tafellinnen, Mans- en Vrouwenkleederen, Smirnasche en andere Tapijten, Haarden en Kagchels: voorts gemaakt Goud- en Zilverwerk, *eenige diverse Wijnen* en verdere Goederen, alles behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den Heer J. STIEFELHAGEN, Koffijhuishouder aldaar, en hetwelk bezigtigd kan worden des Zaturdags en Maandags vóór de Verkooping, van des morgens 10 tot des namiddags 3 uur.

*** OPENBARE VERKOOPING op Maandag den 3den October 1853, des voormiddags 11 ure, ten Huize en Herberge van *Chr. Heeman*, Kastelein in *het Vliegende Paard*, in den Dorpe van Nieuwkoop, ten overstaan van den Notaris J. A. SWILLENS, aldaar, van:

1°. Eene kapitale BURGERHUIZINGE, met SCHUUR daaraan vast, gemerkt W. 6, N°. 139, waarin langer dan eene eeuw de *Genees-, Heel- en Artzenijmengkunde*, met het beste succes is en nog wordt uitgeoefend, mitsgaders de TUIN en ERVE daarachter, bij het Kadaster bekend Sectie A, N°. 632 en 633, groot 5 R., 74 E., staande en gelegen in het bestrate Dorp van Nieuwkoop. Te aanvaarden met 1 November 1853.

2°. Eene BURGERHUIZINGE, met den TUIN, BOOMGAARD en ERVE daarbij behoorende, gemerkt W. 4, N°. 62, bij het Kadaster bekend Sectie D, N°. 643, 644 en 645, zamen groot 11 R., 80 E., staande en gelegen in het Zuideinde van Nieuwkoop. En

3°. Diverse partijen RIETLANDEN en WATEREN, zamen groot 6 B., 74 R., 30 E., bij het Kadaster bekend Sectie B, N°. 2058 tot en met 2083, 2101 en Sectie C, N°. 1332 tot en met 1338, 1349, 1352—1354, 1413—1420, liggende in het Noordeinde van Nieuwkoop.

Alles breeder bij geaffigeerde Biljetten omschreven en nadere informatiën zijn te bekomen, ten Kantore van opgemelden Notaris SWILLENS, te Nieuwkoop, alwaar de Memorie van Lasten en de Verkoop-Voorwaarden 8 dagen vóór den Verkoopdag ter lezing en inzage zullen liggen.

NB. Het eerste Perceel is inmiddels *Uit de Hand te Koop*. Te bevragen bij den Eigenaar den Heer TH. JOHA, te Nieuwkoop.

*** Namens de Erfgenamen van den Hoog-Wel-Geboren Heer B. F. W. Baron VAN WESTERHOLT, in leven Heer *van Hoekfort en Ter Heyl*, zullen in het openbaar worden verkocht:

1°. Het uitgestrekte LANDGOED, *DE HAVEZATHE TER HEYL*, gelegen op een uur afstands van den Straatweg van Groningen naar Leeuwarden, drie uren van eerstgenoemde Stad, onder de Gemeente Rhoden, Provincie Drenthe, en de Leek, Provincie Groningen, bestaande in een zeer goed onderhouden Heerenhuis, met 8 Beneden- en Bovenkamers, benevens eene Zaal, Provisiekamers, Badkamer, Keuken, Kelder, Stallen, Koetshuis en Schuur, Koetsiers- en Tuinmanswoning, ruime Bank in de Kerk, prachtigen Tuin met Druivenkast en schoone Vruchtboomen, riante vischrijke Waterpartijen, diverse Boerenplaatsen en Daghuurderswoningen, schoone Bosschen met Eiken-, Beuken- en Dennenlanen, Bouw- en Weidelanden, Veld- en Veengronden, doorsneden met Vaarten en Kanalen, die in een onmiddelijk verband staan met het openbare Vaarwater naar Groningen, Leeuwarden, enz., onverankelijk ruim 1700 Bunders groot, waar door of langs ligtelijk de gewenschte Spoorweg van Leeuwarden op Groningen zal gelegd worden.

2°. Eene BOEREN-ERVE, bestaande uit Gebouwen, Bosschen, Bouw-, Weide- en Hooiland en Veen, gelegen te Paaslo, Gemeente Oldemarkt, Prov. Overijssel.

De veiling dezer Goederen zal geschieden in twee zittingen, bij inzet en toeslag, welke gehouden zullen worden, die van het Landgoed *Ter Heyl*, ten overstaan van den Notaris Mr. C. DE RANITZ, te Groningen, bij inzet, op den 17den October 1853 en volgende dagen aan de Leek, Provincie Groningen, en die van de Boeren-Erve te Paaslo, ten overstaan van den Notaris Mr. B. R. ROIJER, te Zwolle, bij inzet op den 15den October 1853, te Steenwijk, Prov. Overijssel.

Van beide zal uur en plaats, even als de dagen van den toeslag, nader worden bekend gemaakt. Voorts zullen beide Goederen, elk op zichzelve, zoowel in Perceelen en Ondermassa's als in generale Massa geveild worden.

De Catalogus van het Goed *Ter Heyl*, is verkrijgbaar van 1 October, ten Kantore van genoemden Notaris Mr. DE RANITZ, van den Heer P. PRAETORIUS, te Amsterdam, en van den Notaris Mr. W. H. TAAY, te Arnhem.

Om nadere informatiën omtrent de beide Goederen zelve, even als over de Voorwaarden van Verkoop, vervoege men zich eindelijk ten Kantore van de respective Notarissen met de veilingen belast.

Alle aanvragen *franco* te doen.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt heden van de pers:

I. BEGINSELEN DER WERKTUIGKENNIS.

Overzigt der belangrijkste middelen tot het overbrengen van beweging.

TEN GEBRUIKE VOOR WERKLIEDEN EN ALS HANDLEIDING OP INDUSTRIESCHOLEN, met drie uitslaande Platen, door W. M. LOGEMAN . . . . . *f* 1,25.

Ten dienste van het onderwijs op Industrie-Scholen zijn van dit Werkje ook de Platen afzonderlijk verkrijgbaar.

II. DE WONDEREN VAN DEN DAG.

Bijdrage tot de kennis en bestrijding van eene verderfelijke rigting des tijds.

Door Dr. D. LUBACH.

***f* -,60.**

Inhoud. INLEIDING. Overhelling van onzen tijd tot een in wetenschappelijke vormen gehuld bijgeloof. — Verderfelijkheid daarvan voor de wetenschappelijke opleiding des volks. — Tafeldans en Klopgeesten. DE TAFELBEWEGING. Hare veronderstelde en ware oorzaken. — Hypnotisme. — Proeven van Faraday. DE KLOPGEESTEN. Wijze waarop deze zich openbaren. — Media en Spiritualistische cirkels in Noord-Amerika. — Theoriën dien aangaande. — Ophelderingen.

*** Heden verschijnt bij W. H. KIRBERGER, Rokin over de Nederlandsche Bank, D. 97:

De vijfde druk van

De naderende Worsteling tusschen de Natiën der Aarde,

of *de Staatkundige Gebeurtenissen die aanstaande zijn.*

Prijs 50 Cents.

DE NEDERLANDSCHE STAATS-WETTEN.

1e – 11e Aflevering. Prijs *f* 2,30.

Heden is door J. C. LOMAN JR., te *Amsterdam*, aan de koopers der vorige Afleveringen verzonden:

De 10de Afl. bevattende de Wetten op het Zegel. Prijs *f* -,25.
De 11de Afl. „ de Wet op de Kerkgenootschappen. „ = -,05.

Even als de vorige Afleveringen zijn ook deze Wetten, **afzonderlijk, zonder prijsverhooging** verkrijgbaar. Vroeger zijn in deze Verzameling verschenen en nog steeds verkrijgbaar: 1ste Afl. DE GRONDWET. Prijs *f* -,20; 2de Afl. DE KIESWET. Prijs *f* -,25; 3de Afl. DE PROVINCIALE WETTEN. Prijs *f* -,35; 4de Afl. DE VREEMDELINGEN-WET, DE WET WIE NEDERLANDERS ZIJN, enz. Prijs *f* -,10; 5de Afl. DE GEMEENTE-WET. Prijs *f* -,25; 6de Afl. DE WET OP DE BURGERL. PENSIOENEN. Prijs *f* -,15; 7de Afl. DE MILITAIRE WETTEN. Prijs *f* -,45; 8ste Afl. DE ONTEIGENINGS-WET. Prijs *f* -,15; 9de Afl. DE JAGTWET *f* -,10.

*** Bij H. R. VAN ELK, te Dordrecht, verschijnt op heden:

Prospectus eener nieuwe uitgave van het INSTITUUT OF ONDERWIJZING IN DE CHRISTELIJKE GODSDIENST, door JOHANNES CALVIJN.

Slechts bij eene *ruime* deelneming zal de Uitgever kunnen in staat gesteld worden, dit hoogstbelangrijk Werk in het licht te doen verschijnen, en alzoo het schoonste Werk dat **Calvijn** ooit heeft geschreven, der vergetelheid te ontrukken. — Hij beveelt daartoe de lezing van het Prospectus dringend aan.

*** Bij OTTO PETRI, te Rotterdam, is uitgegeven en alom verkrijgbaar à 25 Cts.

WENKEN

omtrent de te volgen levenswijze bij het heerschen der

CHOLERA,

GEGEVEN DOOR

DR. KARL PFEUFER.

Prof. aan de Hoogeschool te München, Oppermedicinaalraad, Lijfarts van den Koning van Beijeren enz. enz.

VOOR ONZEN LANDAARD BEWERKT, EN MET AANTEEKENINGEN VOORZIEN

DOOR

A. M. BALLOT,

Med. Chir et Obst. Doctor.

De Plaatselijke Commissie van Geneeskundig Toevoorzigt, heeft bij besluit van 14 *Sept.* (zie N. Rott. Cour. 15 Sept.) *dit Boekje openlijk aanbevolen.*

*** GEBR. MULLER, te 's Hertogenbosch, geven uit:

EENE STAR IN DEN NACHT.

SCHETSEN uit het laatst der XVe eeuw.

door ELISE,

Schrijfster van „*Hermine*."

Twee Deelen. Met Vignetten. Prijs *f* 7,90.

DE VAL

VAN HET

LAATSTE BOLWERK

DER

PROTESTANTEN IN FRANKRIJK. La Rochelle in 1627.

door CHONIA.

Twee Deelen. Met Vignetten. Prijs *f* 6,75.

HET BEELD

VAN

DIRK RAFELSZ. KAMPHUYZEN,

en de lijst van zijn' tijd,

DE DAGEN DER DORDSCHE SYNODE.

door CHONIA.

Twee Deelen. Met Vignetten. Prijs *f* 6,50.

EMMA,

DOOR

EMILIE FLYGARE CARLÉN.

Twee deelen. Met Vignetten. Prijs *f* 5,50.

Bij IPENBUUR & v. SELDAM,

Boek-, Plaat- en Steendrukkers, te Amsterdam, worden met goed succes gedebiteerd:

G. L. KEPPER, Fransch-Nederduitsch, Nederduitsch-Fransch Woordenboek *f* 2,90.

C. E. VAN KOETSVELD, Predt. te 's Gravenhage, De Vriend, der Kranken Huisboek . . . . Gr. 8° *f* 3,25.
—————————————— Kl 8° „ 1,—.

J. J. L. TEN KATE, Predt. te Middelburg, Christen harptoonen van J. PLANJE . . . . = -,30.

Dr. J. M. SCHRANT, te Leyden. Prijsverhandeling over de Goed- en Kwaadaardige Gezwellen. . . . . Gr. 8° *f* 5,80.

*** Door De Boekhrs. J. NOORDUYN & ZN., te Gorinchem, is uitgegeven:

HANDLEIDING voor den JAGER of JAGT-CURSUS,

inhoudende de wijze om het wild overal op te sporen en te schieten, het dresseren der Honden, enz., benevens de Wet tot regeling der Jagt en Visscherij, door H. E. G. SMITSHUYZEN, 1e Luit. der Infanterie. 55 Cents.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, debiteert met ongemeen succes:

1. DE KLEINE GÉOGRAPHIST, of eerste aanleiding tot de Aardrijkskunde. Een Leer- en Leesboekje voor de middelste klasse der Scholen, in

NOORD-HOLLAND.

Kl. 8°., 82 Pagina's druks . . . . *f* -,20.

2. DE KLEINE GÉOGRAPHIST, of eerste aanleiding tot de Aardrijkskunde. Een Leer- en Leesboekje voor de middelste klasse der Scholen, in

ZUID-HOLLAND.

Kl. 8°., 80 Pagina's druks . . . . *f* -,20.

Deze werkjes van den Schrijver van „*Onze Woonplaats*" „*Naar Buiten*" *enz.*, zijn op vele Scholen ingevoerd, en worden gebruikt, bij PUL's *Schoolkaart der Nederlanden*, *enz.* De onderscheiden beoordeelingen zijn zeer gunstig.

3. C. NANNING. DE OPMERKZAME KINDEREN, of korte en leerzame Verhalen en Zamenspraken, geschikt om eenen goeden leestoon te verkrijgen.

Kl. 8°., 68 Pagina's druks . . . . *f* -,15.

4. J. W. VAN EEK. DE WERELD. Leesboekje voor de hoogste Afdeeling der laagste klasse.

Kl. 8°., 60 Pagina's druks . . . . *f* -,15.

5. P. BEST. ZOO GAAT HET IN DE KINDERWERELD. Leesboekje voor de hoogste Afdeeling eener laagste klasse.

Kl. 8°., 64 Pagina's druks . . . . *f* -,15.

☞ HH. Onderwijzers kunnen op *franco* aanvraag van deze Werkjes, ter kennismaking, een *present-Exemplaar* bekomen.

*** Bij J. G. BROESE, te Utrecht, is uitgegeven:

I) SPOREN

VAN DE

NATUURLIJKE GESCHIEDENIS

DER

SCHEPPING,

OF

SCHEPPING EN VOORTGAANDE ONTWIKKELING VAN PLANTEN EN DIEREN, ONDER DEN INVLOED EN HET BEHEER DER NATUURWETTEN.

NAAR HET ENGELSCH DOOR

Dr. J. H. VAN DEN BROEK.

Tweede druk.

Twee Deelen *f* 5,00.

II) VERVOLG DER SPOREN

VAN DE

NATUURLIJKE GESCHIEDENIS

DER

SCHEPPING.

ANTWOORD VAN DEN SCHRIJVER VAN DIT WERK OP DE MENIGVULDIGE TEGEN ZIJNE LEER GERIGTE AANVALLEN EN RECENSIEN.

Tweede druk.

UIT HET ENGELSCH DOOR

Dr. J. H. VAN DEN BROEK.

f 2,40.

III) **SCHEPPING**

DOOR DE

REGTSTREEKSCHE TUSSCHENKOMST

VAN

GOD,

IN TEGENSTELLING VAN EENE

SCHEPPING DOOR NATUURWETTEN.

EENE WEDERLEGGING VAN DE SPOREN VAN DE NATUURLIJKE GESCHIEDENIS DER SCHEPPING.

DOOR

THOMAS MONCK MASON.

UIT HET ENGELSCH DOOR

Dr. J. H. VAN DEN BROEK.

Tweede druk.

f 2,25.

IV) **PLATEN,**

behoorende bij de Sporen van de Natuurlijke Geschiedenis der Schepping.

In een 8°. Atlasje.

1e. Gedeelte *f* 3,50.

2e. Gedeelte = 6,25.

*** **Het onfeilbare middel tegen de CHOLERA**, dat onder toezigt der Pruissische Regering in Barmen en Elberfeld in het Hospitaal toegediend werd en alle Lijders geholpen heeft, die er mede behandeld zijn, is bij al zijne verwonderlijke geneeskracht toch niets anders dan een eenvoudig Kruiden-Afkooksel, in alle gevallen en voor iedereen onschadelijk. Men gebruikt het als Voorbehoedmiddel en als Geneesmiddel. Eene, uit het Duitsch vertaalde, Brochure deelt vele bijzonderheden deswegens mede uit de treurige Wintermaanden, waarin de Cholera in genoemde Steden zoo groote verwoestingen aanrigtte. Zij is in het Verkoophuis en de bekende Dépôts te verkrijgen en door den Boekhandel, bij de Heeren J. H. v. D. BEEK te 's Gravenhage en H. KERCKHOFF te Amsterdam te ontbieden. De prijs is 25 Cts. (9/17 53.)

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.